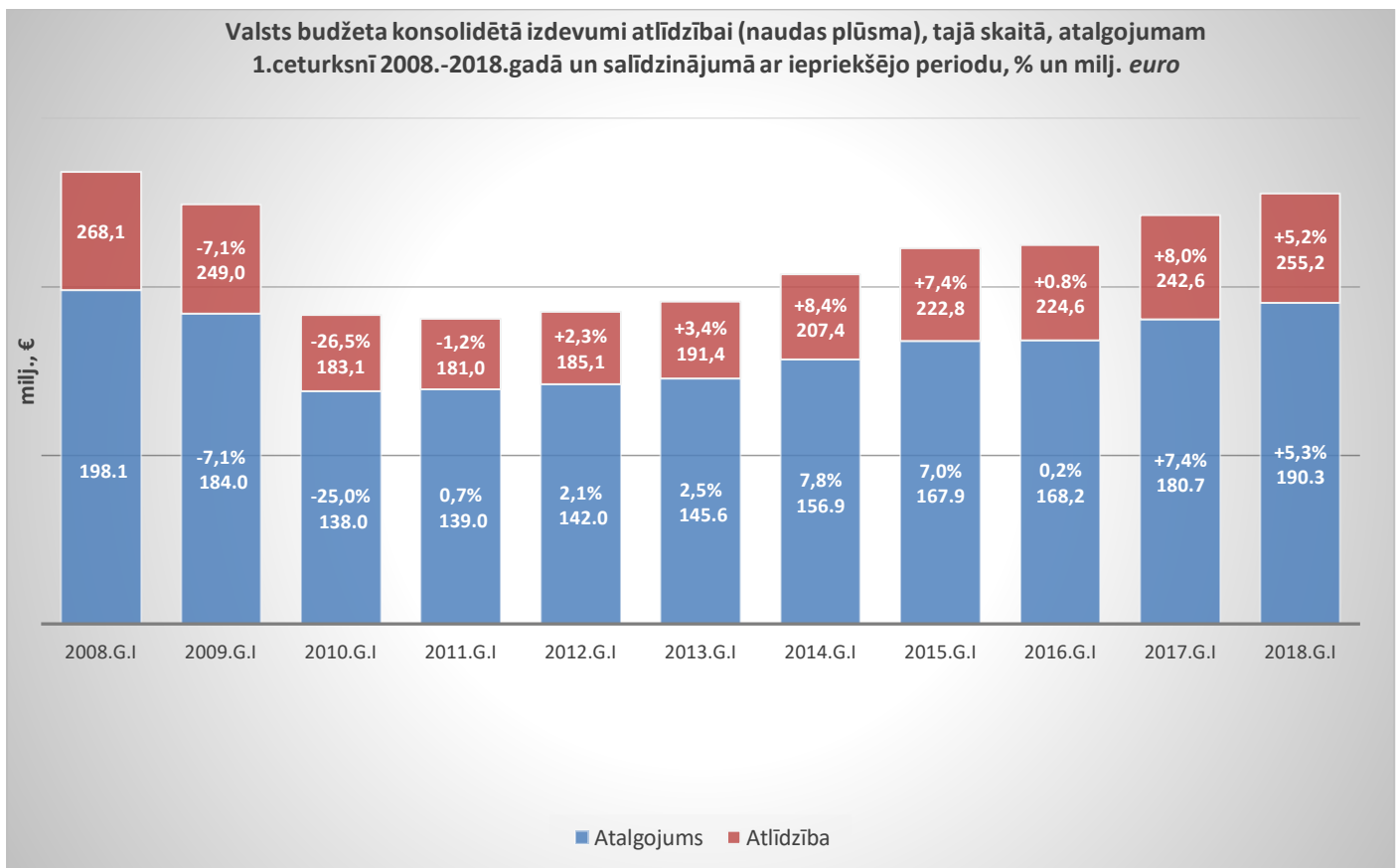

Informācija par atalgojuma un nodarbināto skaita izmaiņām 2018. gada 1. un 2.ceturksnī

Valsts kanceleja ir veikusi datu analīzi par atalgojuma un nodarbināto skaita izmaiņām 2018. gada 1. un 2.ceturksnī. Analīze ir izstrādāta, ņemot vērā ziņojumā "Valsts pārvaldes reformu plāns 2020. gadam" (apstiprināts 2017. gada 14. novembra MK sēdē) noteiktos mērķus par mazākiem līdzekļiem sniegt labākus pakalpojumus un vērtēt tēriņu attiecību pret iegūto vērtību. Plānā ietvertie virzieni piedāvā iespējas ieviest valsts pārvaldē jaunus risinājumus, kas balstīti uz efektivitāti, ekonomiju un inovatīvu pieeju. Ekonomijas virzienu ietvaros paredzēta arī nodarbināto skaita samazināšana un kopējā procesa uzraudzība. Amata slodžu skaita samazinājums valsts tiešajā pārvaldē plānots aptuveni par 6% trīs gadu laikā. Atbilstoši izvīzītajiem mērķiem Valsts kanceleja veic monitoringu par nodarbināto skaita un atlīdzības dinamiku.

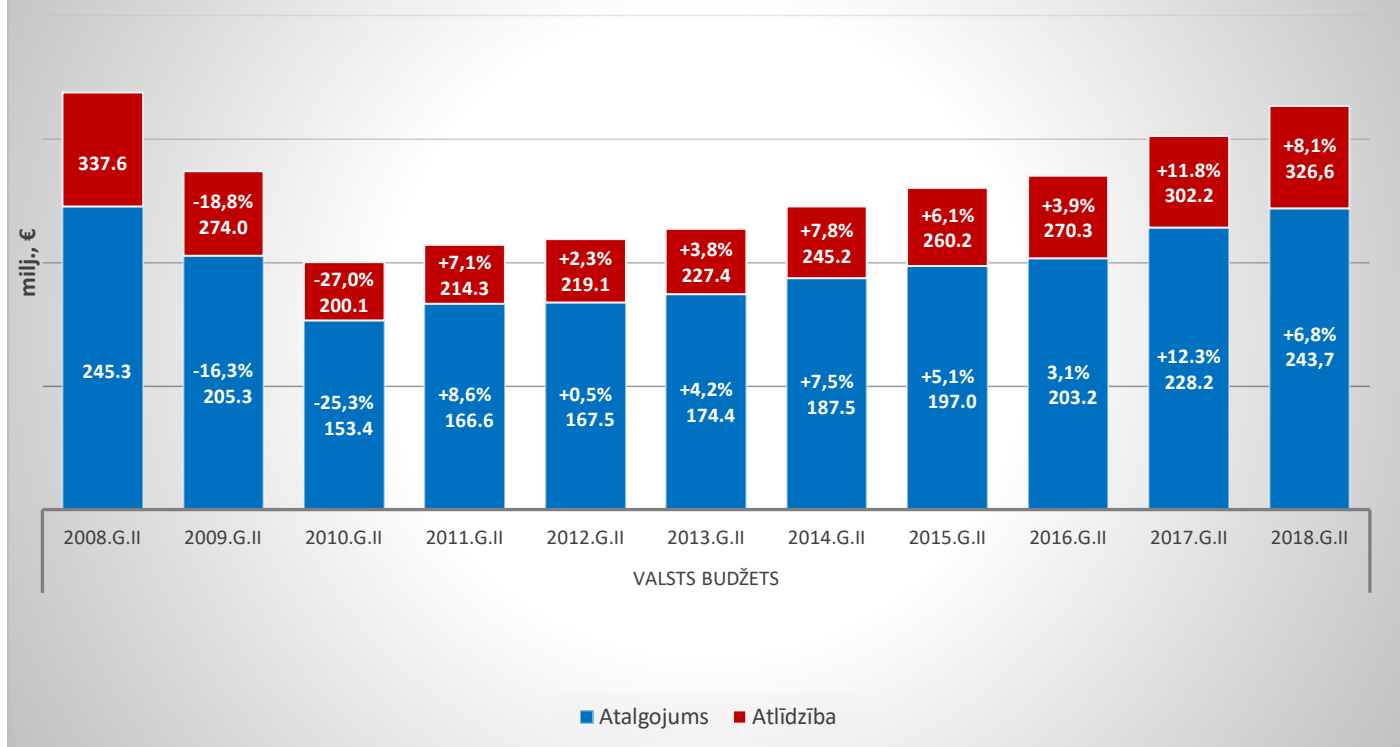
Izmantojot atbilstoši Ministru kabineta 2017. gada 7. novembra noteikumiem Nr.662 "Noteikumi par valsts tiešās pārvaldes iestāžu un citu valsts un pašvaldību institūciju amatpersonu (darbinieku) atlīdzības un personu uzskaites sistēmu" apkopoto informāciju, kā arī Centrālās statistikas pārvaldes un Valsts kases mājaslapā publicēto informāciju, piedāvājam informāciju par atalgojuma un nodarbināto skaita izmaiņām valsts budžeta iestādēs.

1.attēls

Datu avots: Valsts kase

Valsts konsolidētā budžeta izdevumi atlīdzībai (naudas plūsma), tajā skaitā, atalgojumam
2.ceturksnī 2008.-2018.gadā un salīdzinājumā ar iepriekšējo periodu, % un milj. euro

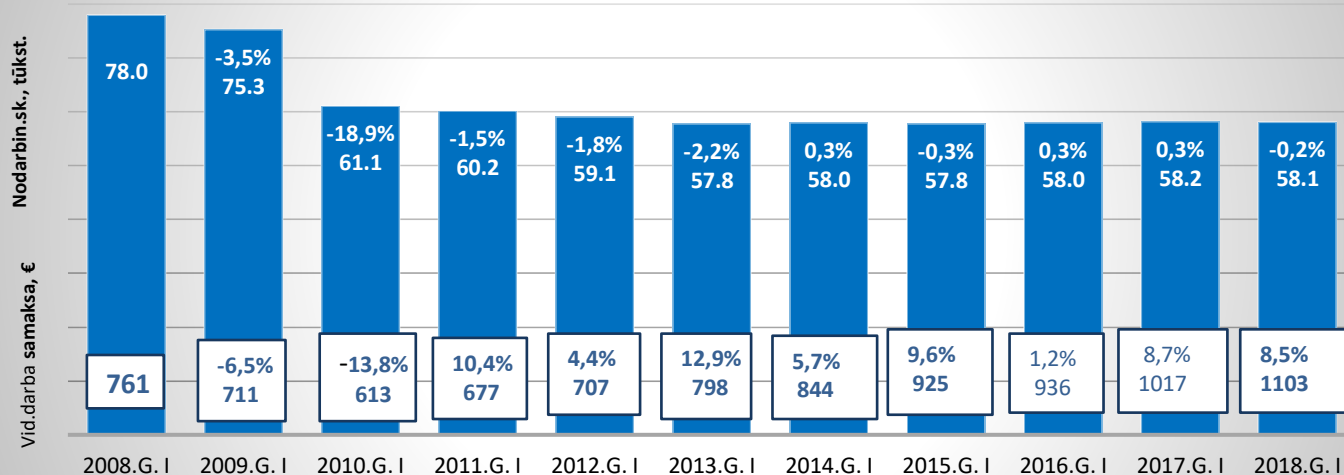

2.attēls

Datu avots: Valsts kase

Ekonomikai atkopjoties no krīzes, vērojams arī atlīdzības pieaugums katru gadu kopš 2011. gada, kuru izraisa gan minimālās algas paaugstināšana, gan arī atalgojuma palielinājums atsevišķām nodarbināto grupām. Atalgojuma pieaugumu valsts budžeta iestādēs nodarbinātajiem lielā mērā ietekmē arī valsts budžeta iespējas, un straujākais tas ir pēdējā laikā – 2017. gada un 2018. gada 2. ceturksnī.

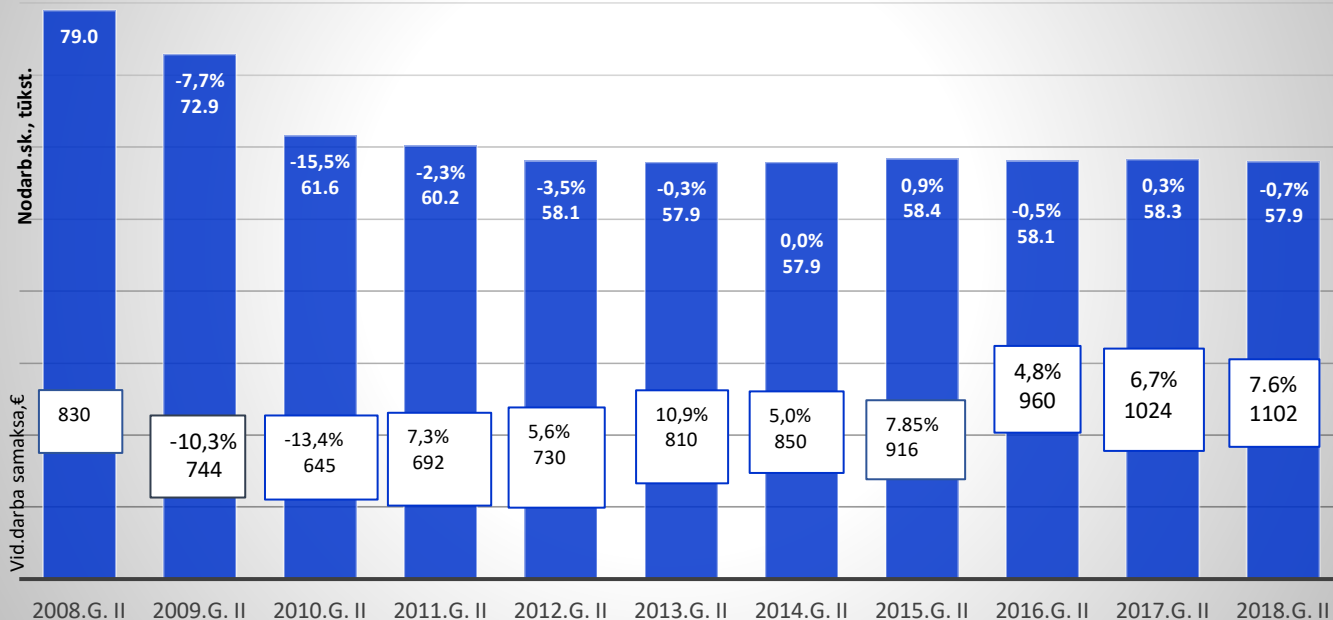
Vidējais nodarbināto skaits un darba samaksa valsts budžeta iestādēs 1.ceturksnī 2008. - 2018.gadā un salīdzinājumā ar iepriekšējo periodu, tūkst. un %

3. attēls

Datu avots: Valsts kanceleja

Vidējais nodarbināto skaits un darba samaksa valsts budžeta iestādēs 2.ceturksnī 2008. - 2018.gadā un salīdzinājumā ar iepriekšējo periodu, tūkst. un %

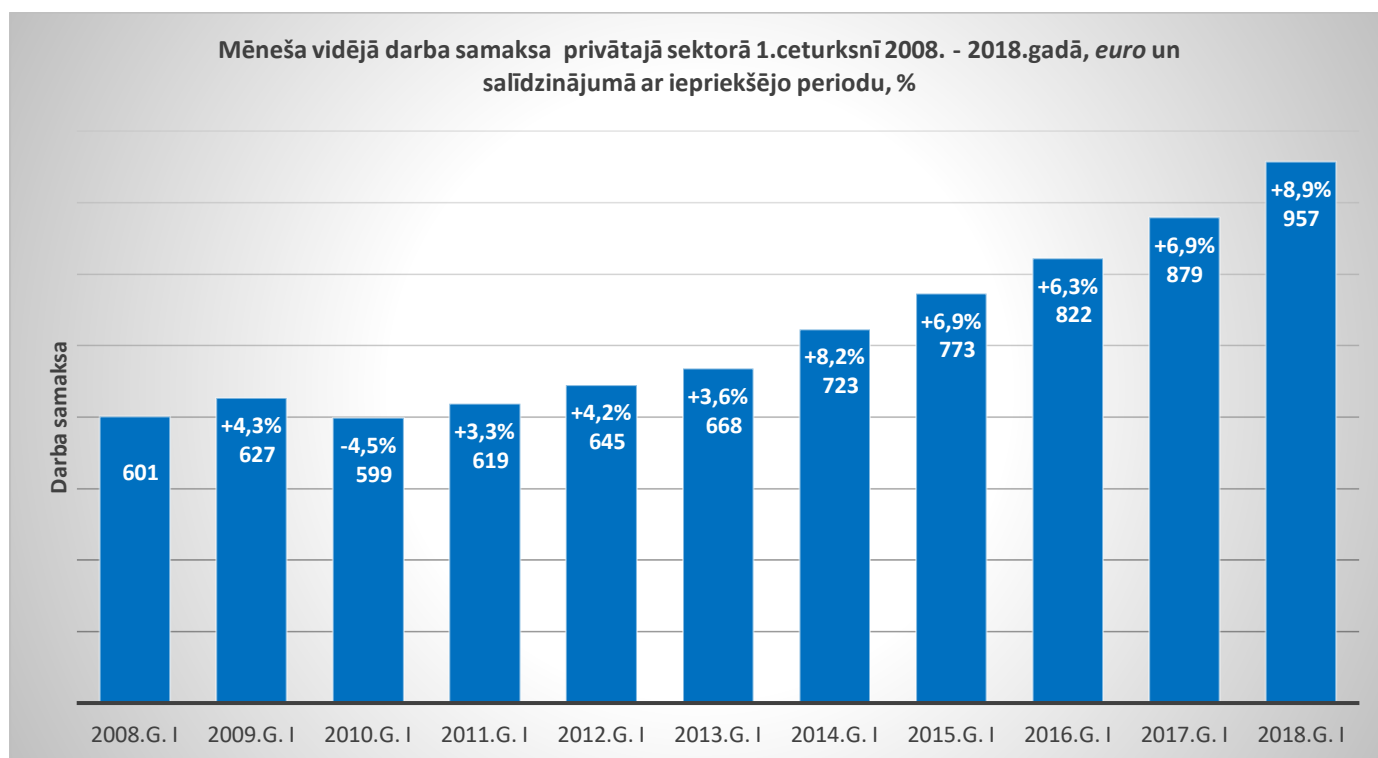

4. attēls

Datu avots: Valsts kanceleja

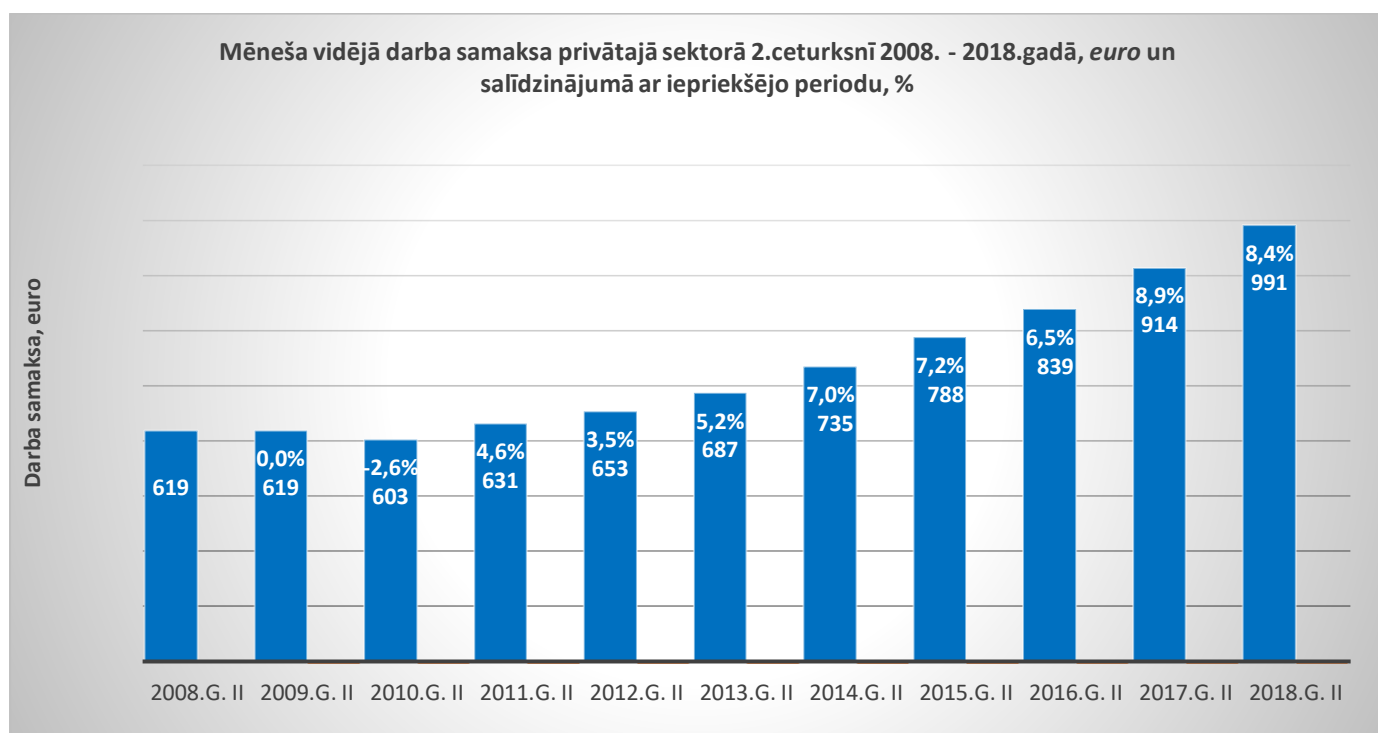
Ekonomiskās krīzes periodā (2008.-2010. g.) strauji samazinājās nodarbināto skaits gan privātajā sektorā, gan publiskajā sektorā, līdz 2012. gadā iegūstot rādītāju ~ 58 tūkst. nodarbināto valsts budžeta iestādēs. Pēdējo sešu gadu laikā vērojamas nelielas nodarbināto skaita svārstības no 57.9 tūkst. līdz 58.4 tūkst., ko ietekmē nodarbināto skaits bruņotajos spēkos (karavīri), kā arī tiek intensificēts darbs ES fondu līdzekļu apguvē. Vienlaikus iezīmējas, ka vidējai darba samaksai ir stabili augšupejoša tendence, ko apliecina

arī dati par 2018. gada 1. un 2.ceturksni. Samazinājums faktiski nodarbināto skaitā ir gan 2018. gada 1.ceturksnī, gan 2018. gada 2.ceturksnī. Straujāks tas ir 2018. gada 2.ceturksnī – salīdzinot ar iepriekšējo periodu, tas ir 0.7%.

5.attēls

Datu avots: Centrālā statistikas pārvalde

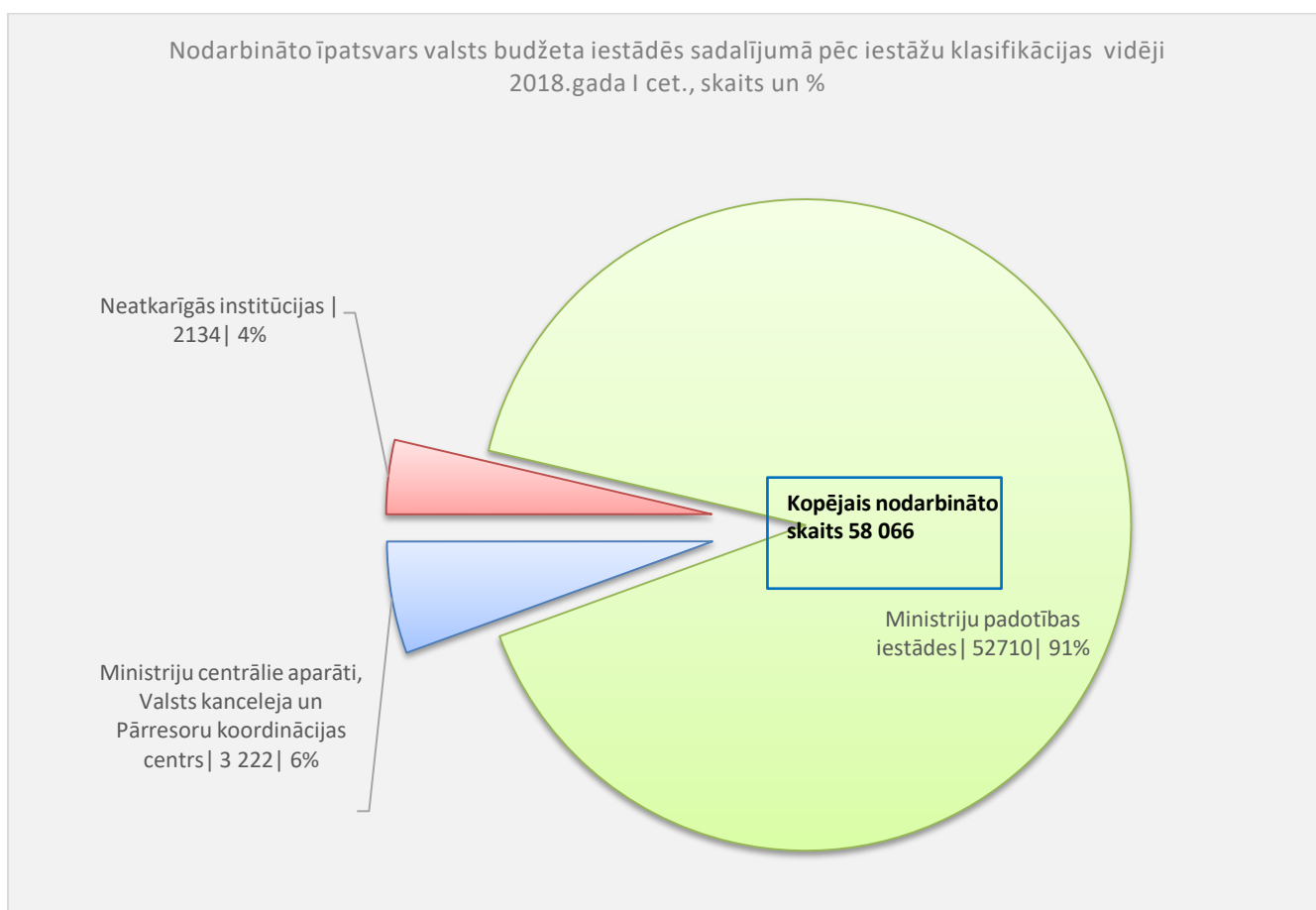

6.attēls

Datu avots: Centrālā statistikas pārvalde

Vidējās mēneša darba samaksas pieaugums ir arī privātajā sektorā, parādot stabilu augšupejošu tendenci. Salīdzinājumā ar iepriekšējo laika periodu, tā pieaug par 2018. gada 1.ceturksnī 8.9% un sasniedz 957 euro, bet 2018. gada 2.ceturksnī pieaug par 8.4% un sasniedz 991 euro (6. attēls). Arī te liela ietekme ir minimālās darba algas pieaugumam, kā arī kopējai ekonomikas attīstībai. Turklāt, kā liecina, piemēram, Fontes Vispārējā atalgojuma pētījuma dati, laika periodā no 2017. gada vidus līdz 2018. gada vidum kopējās alga ir augusi par 8 %.

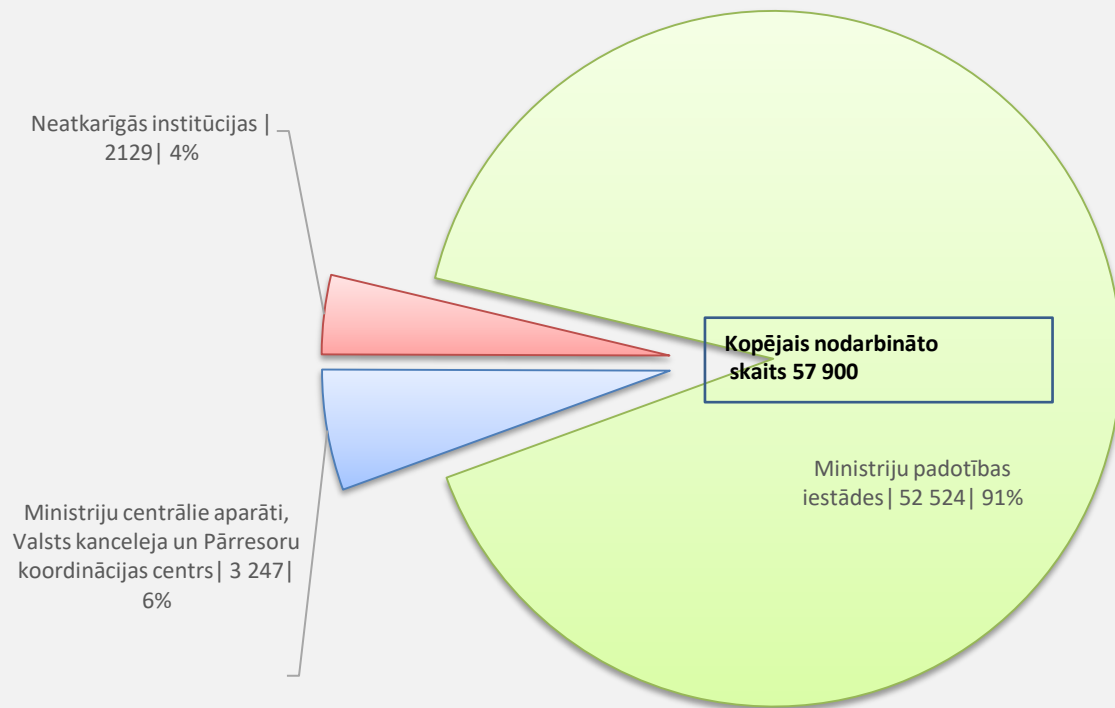
Atšķirības minētajos pieauguma rādītājos ir skaidrojamas galvenokārt ar izlases atšķirībām – piemēram, valsts pārvaldes iestādēs nodarbinātajiem tiek izvirzītas augstas kvalifikācijas prasības, ir daudz mazāks mazkvalificētu darbu īpatsvars, tādējādi vidējās algas rādītājs ir lielāks nekā kopējā darba tirgū. Fontes pētījuma izlasē savukārt ir pārstāvētas vairākas nozares ar augstāku vidējo algu kā vidēji darba tirgū (farmācijas uzņēmumi, bankas, valsts kapitālsabiedrības u.c.).

7.attēls

Datu avots: Valsts kanceleja

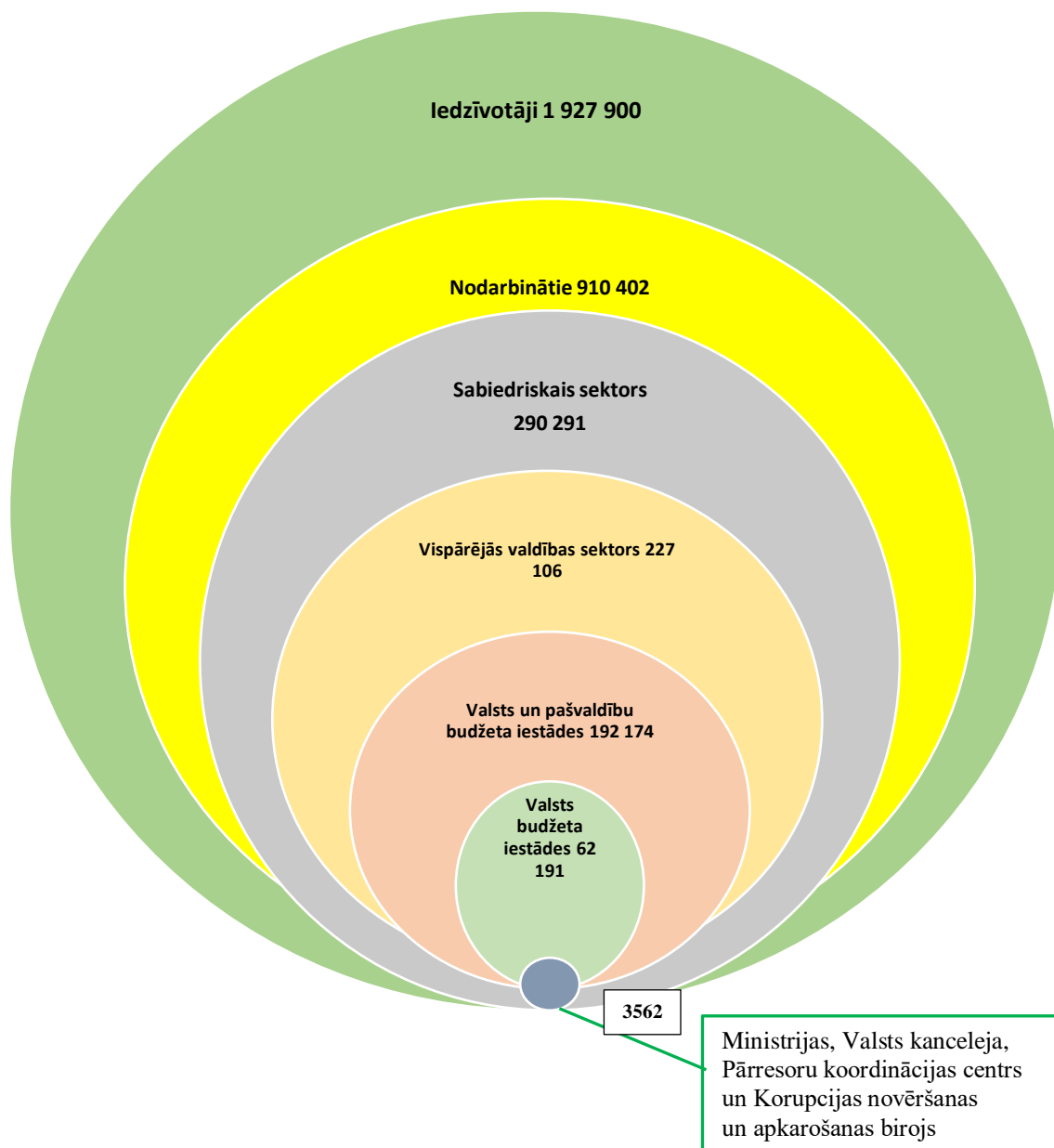
Nodarbināto īpatsvars valsts budžeta iestādēs sadalījumā pēc iestāžu klasifikācijas vidēji
2018.gada II cet., skaits un %

8.attēls

Datu avots: Valsts kanceleja

Nodarbināto skaita struktūru valsts pārvaldē atbilstoši iestāžu klasifikācijai raksturo 7. un 8.attēls

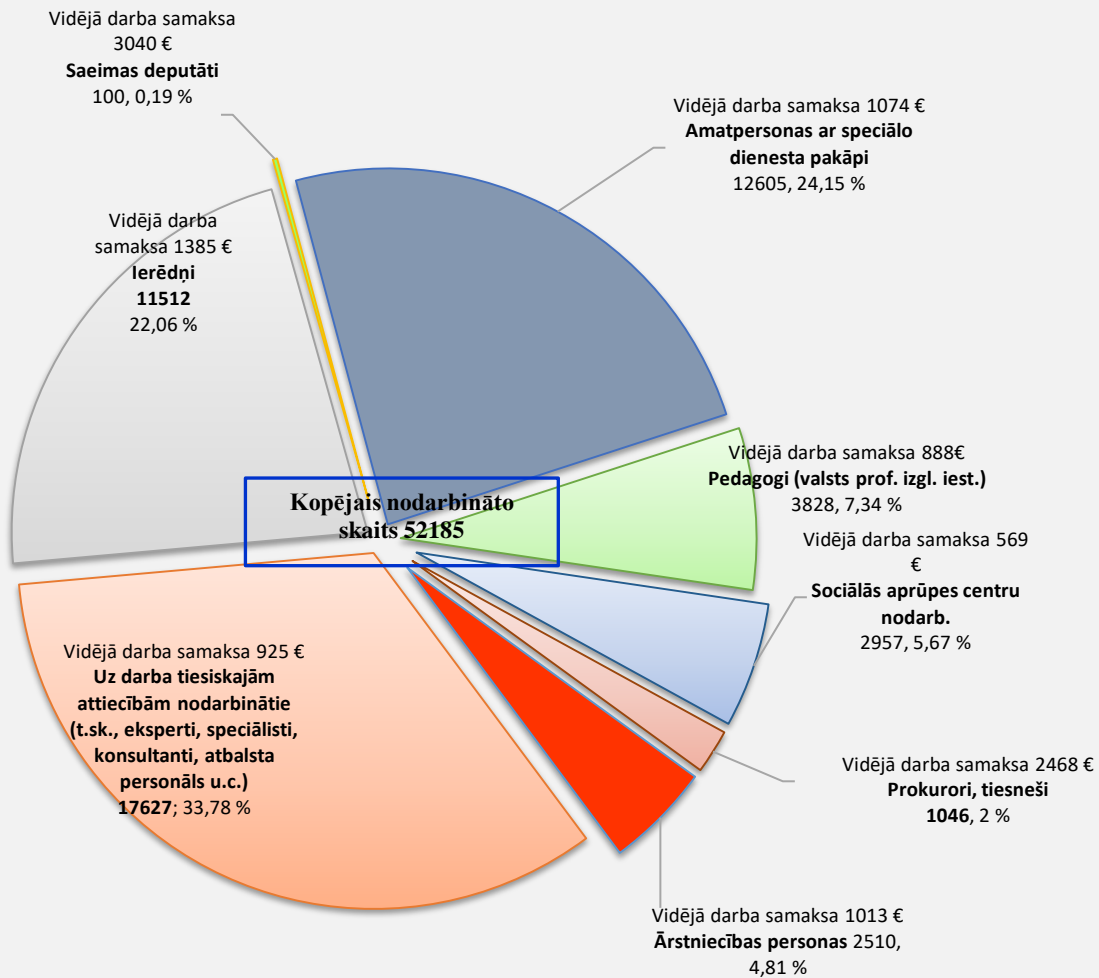

9. attēls

Datu avots: Centrālā statistikas pārvalde

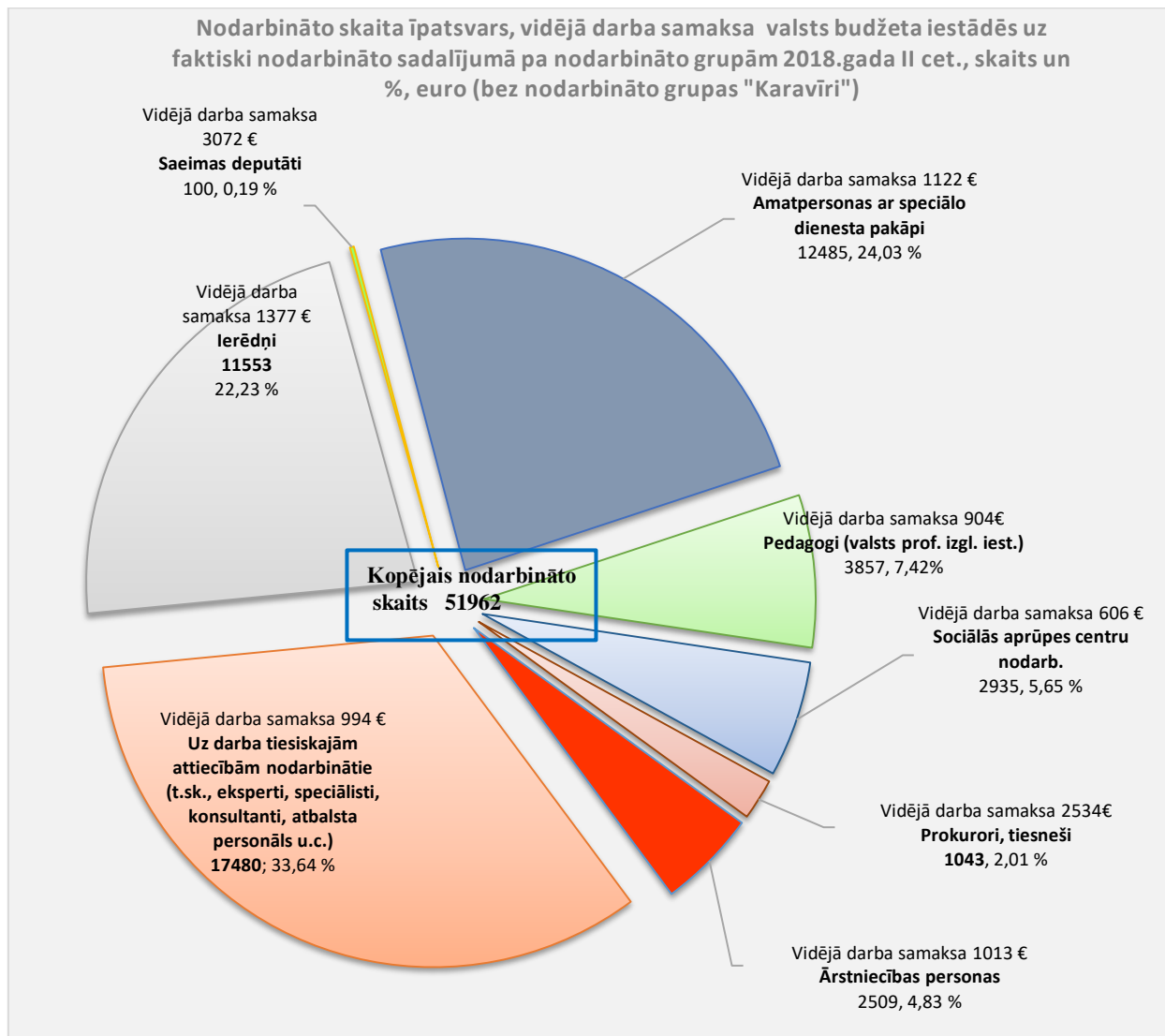
Iedzīvotāju skaita un nodarbināto skaita sadalījumu pa sektoriem 2018. gada 2.ceturksnī raksturo 9. attēls (Centrālās statistikas pārvaldes dati), savukārt nodarbināto skaits valsts budžeta iestādēs t.sk. ministrijās, Pārresoru koordinācijas centrā un Korupcijas novēršanas un apkarošanas birojā atbilstoši 2017. gada 7. novembra noteikumu Nr.662 "Noteikumi par valsts tiešās pārvaldes iestāžu un citu valsts un pašvaldību institūciju amatpersonu (darbinieku) atlīdzības un personu uzskaites sistēmu" iestāžu sniegtajai informācijai ir atšķirīgs, jo Centrālā statistikas pārvalde ietver ne tikai uz darba līguma, bet arī uz uzņēmuma līguma nodarbinātos, savukārt Valsts kancelejas nodarbināto skaitā ir tikai uz darba līguma nodarbinātie, tāpēc arī nodarbināto skaits ir mazāks. Pastāv arī metodoloģiskas atšķirības vidējā nodarbināto skaita noteikšanā.

Nodarbināto skaita īpatsvars, vidējā darba samaksa valsts budžeta iestādēs uz faktiski nodarbināto sadalījumā pa nodarbināto grupām 2018.gada I cet., skaits un %, euro (bez nodarbināto grupas "Karavīri")

10. attēls

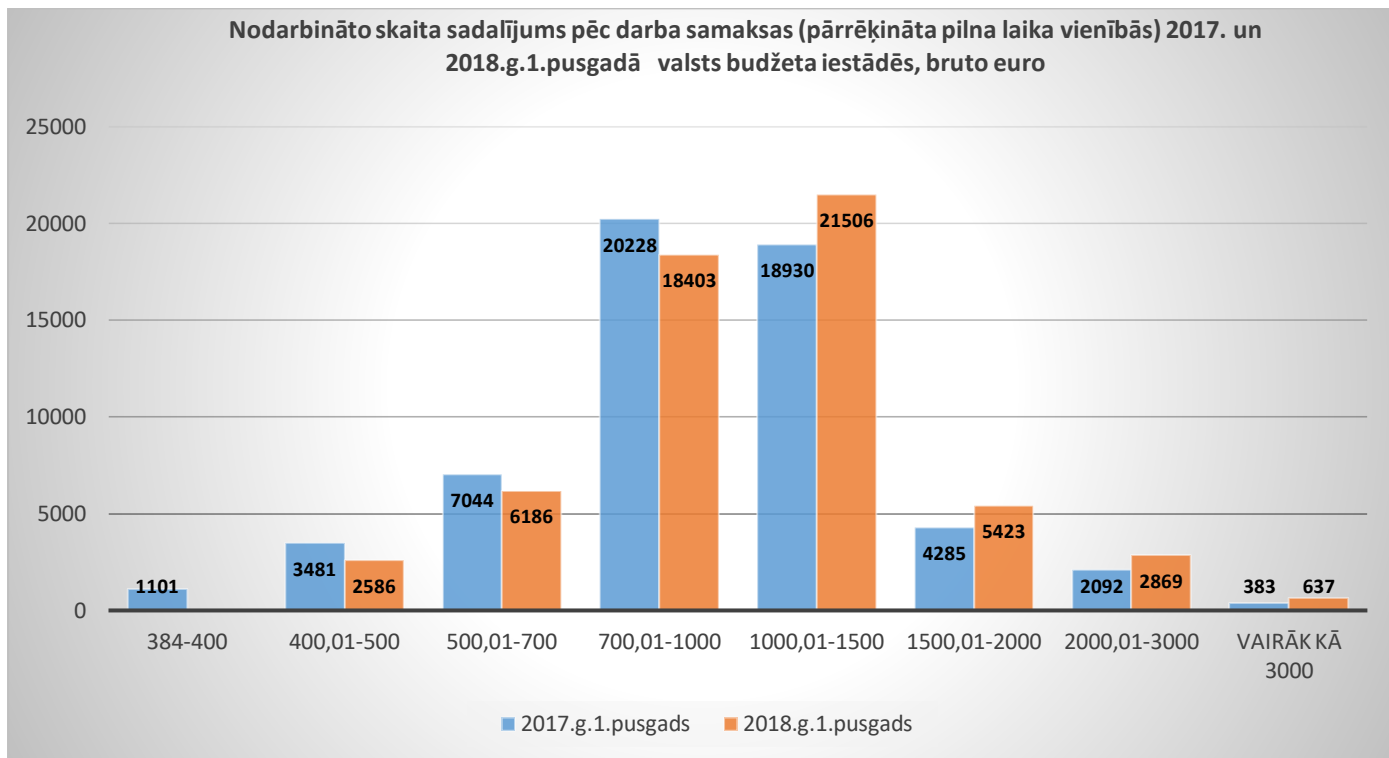
Datu avots: Valsts kanceleja

11.attēls

Datu avots: Valsts kanceleja

Nodarbināto skaita īpatsvaru un vidējo mēneša darba samaksu uz vienu nodarbināto valsts budžeta iestādēs sadalījumā pa nodarbināto grupām raksturo 10. un 11.attēls.

12. attēls

Datu avots: Valsts kanceleja

Atbilstoši vidējās darba samaksas pieauguma tendencei, pieaug arī darbinieku skaits ar lielāku darba samaksu, attiecīgi samazinoties nodarbināto skaitam ar zemāku vidējo darba samaksu. Aizvien lielākā nodarbināto daļa saglabājas grupās no 700 – 1500 euro (bruto), bet pēdējie dati liecina, ka samazinās nodarbināto skaits grupā no 700-1000 euro, attiecīgi pārvietojoties uz grupu 1000-1500 euro.

Secinājums

2018. gada 1. un 2. ceturksnī, salīdzinot ar attiecīgo laika periodu 2017. gadā, un atbilstoši "Valsts pārvaldes reformu plāna 2020" redzējumam ir vērojama nodarbināto skaita samazināšanās, vienlaikus pieaugot vidējai darba samaksai nodarbinātajam. Var apgalvot, ka jau pašlaik ir novērojams efektivitātes un lietderības pieaugums, tomēr precīzākas tendences parādītu ilgāks analizējamais laika periods, piemēram, viss 2018. gads kopumā.